

TARTALOM

Előszó	11
• <i>1. Elméleti fejezetek</i>	13
1. Iskolai innovációk világa (Széll Krisztián)	15
Elméleti keretek	16
Az oktatási innováció értelmezése	16
Az innováció folyamata: keletkezés, megvalósítás, terjedés, hatás	19
Iskola és innováció	21
Innovációtípológiák az oktatásban	23
Innováció és eredményesség	24
Iskolai innovációk Magyarországon	25
Az elemzésben alkalmazott innovációértelmezés	25
Adatok és módszerek	27
Eredmények	29
Iskolai innovációk típusai	29
Iskolai innovációk tématerületek szerint	32
Az iskolai innovációk keletkezése, terjedése és hatása	34
Összefoglalás	37
Irodalomjegyzék	38
2. A didaktika legújabb trendjei (Chrappán Magdolna)	41
A didaktika változatai	42
A didaktika elmélet vagy gyakorlat?	42
Alapkérdés: mi az oktatás célja?	44
Hangsúlyeltolódások az oktatási folyamat megközelítéseiben	49
A teljes oktatási összeolvadás: seamless learning	52
Összefoglalás	54
Irodalomjegyzék	55
3. A kihívás és egy lehetséges megoldás	
– gamifikáció az oktatásban (Abari Kálmán, Polonyi Tünde)	59
Bevezetés	59
A videójátékok	60
A közösségi média	63
A mai fiatal generáció	66
Tévhittek	67
Hasonlóságok	68
Tanításuk	70
A gamifikáció	71
HANNA – a gamifikált digitális tananyag	74
Alapkonceptió	74
A gamifikáció megvalósítása	75
Összefoglalás	78
Irodalomjegyzék	79

4. Jólét és teljesítmény az iskolában	
– a kibékíthető ellentét (Fodor Szilvia, Korényi Róbert)	83
Bevezetés	83
A boldogság nyomában	85
Pozitív érzelmek és élmények	88
Szociális-emocionális tanulás	88
Bővíts-építs elmélet	89
Áramlatélmény-keresés és bevonódás	91
Flow, áramlatélmény	91
Karaktererősségek	91
Pszichológiai tőke	92
Mindset	93
Belső motiváció és öndetermináció	93
Értelemkeresés és magasabb rendű célok	94
Célok, értékek	94
Spiritualitás	95
Pozitív intervenciók	96
Összefoglalás	97
Irodalomjegyzék	98
5. Innovatív értékelési módok az iskolában (Barbarics Márta)	105
Bevezetés	106
Különböző értékelési módok definíciói	106
Magyarországi iskolai értékelésre vonatkozó jogszabályok áttekintése	108
Az iskolai értékelésre vonatkozó néhány kutatás áttekintése	110
Külföldön	110
Magyarországon	112
Osztályozástól eltérő értékelési módok Magyarországon	
– egy interjúkutatás eredményei	115
Az interjúkutatás menete	115
Az interjúkutatás eredményei	117
Mit jelent a tanárok számára az értékelés?	117
Innovatív értékelési módok	118
Célok az innovatív értékelési módok alkalmazásával	120
Eredmények az innovatív értékelési módok alkalmazásának köszönhetően	121
Összefoglalás	128
Irodalomjegyzék	129
6. A tehetséges tanulók motivációi	
(Páskuné Kiss Judit, Fodor Szilvia)	131
Tehetség és motiváció	132
Kiemelkedő teljesítmény és motiváció	134
Elméletek a gyakorlatban	138
Tehetségesek motivációjának kvalitatív vizsgálata a Magyar Templeton Programban	139
Eredmények	141
Összegzés	146
Irodalomjegyzék	147

7. Korszerű tanulászervezés és az IKT-eszközök alkalmazásának új irányjai a tanulásban akadályozott tanulók együttnevelésében (Szekeres Ágota és Virányi Anita)	151
Az együttnevelésről röviden	151
A tanulási akadályozottság fogalma, a tanulásban akadályozott tanulók képességprofilja	153
Differenciálás	156
A kooperatív tanulás sajátosságai a tanulásban akadályozott tanulók oktatása során	159
Digitális technológiák a tanulásban akadályozott tanulók oktatásában	161
Az edukációs technológiák szerepe	162
Az individualizálás lehetséges szempontjai a technológiai eszközök használatában	162
Az IKT alkalmazásának lehetséges keretei	164
Mobiltanulás, táblagépek	165
Robotok	166
Gamifikáció	166
Exergame technológia	167
Az innovatív, technológiai eszközöket alkalmazó pedagógus, intézményi klíma	168
Összefoglalás	170
Irodalomjegyzék	171
8. Hogyan csinálják máshol? Nemzetközi kitekintés (Kovács Karolina Eszter)	179
Bevezetés	180
A nemzetközi kitekintés alapjai	183
Önálló oktatási innovációk	185
Munka és innováció – Hybrid learning environments	185
A szakképzési innováció másik esete	
– a Bau-ABC goes web 2.0 projekt	188
Nemzetközi együttműködések	189
A skandináv országok	189
School education gateway	
– Az iskolai oktatás európai online felülete	191
Innovációs zónák – a tengerentúl esete	194
A XXI. század iskolái – Innovation Unit	196
Összefoglalás	198
Irodalomjegyzék	199
9. Alternatív zenepedagógiai irányzatok: az Orff koncepció és a Kodály koncepció módszertani implementációjának összehasonlítása az eszközhasználat vonatkozásában (Szalai Tamás)	203
Bevezetés	204
Alternatív zenepedagógiai irányzatok	205
Hazai és nemzetközi szakirodalom áttekintése	206
Eszközhasználat a két koncepció tükrében	207
Összehasonlítás	210
Összefoglalás	211
Irodalomjegyzék	212

• II. Gyakorlati megvalósítás, fejlesztő módszerek	215
10. A mobilkészítők felhasználási lehetőségei a tanítási-tanulási folyamatban	
(Szabó Fruzsina Fegyverneki Gergő)	217
A konstruktivista tanulásmélelet	
a digitális pedagógia tükrében	217
A digitális osztályterem	218
Tanulást támogató applikációk	221
A mobiltanulás definíciója	
– az elmélettől a gyakorlati megvalósításig	221
A BYOD-modell	222
A mobil mint multifunkcionális taneszköz?	222
LearningApps	223
Mobil gondolattérképek	224
Kvízek	224
Nyelvtanulós appok	225
Kódolás, programozás mobilokkal	225
A kiterjesztett valóság pedagógiája	226
Összefoglalás	227
Irodalomjegyzék	227
11. Digitális taneszköz használata az osztályteremben – gyakorlati útmutató a tabletekhez	
(Kinterné Szőkócs Beáta, Horkai Anita)	229
Bevezető	230
Rövid történelmi áttekintés	230
Gyakorlati útmutató	235
Előkészületek	236
A tablet bevezetése az iskolai tanítás folyamatába	236
Összefoglalás	238
Irodalomjegyzék	239
12. Mire jó a vizuális nevelés? – Módszertan, az Igazgyöngy Alapítvány gyakorlati tapasztalatai alapján	
(L. Ritók Nóra)	241
Bevezetés	242
Gyermekközpontú vizuális kommunikációfejlesztés	243
Hátránykompenzálás és vizuális nevelés	249
Szociális kompetenciafejlesztés és vizuális nevelés	255
Összefoglalás	258
Irodalomjegyzék	258
13. A társasjáték-pedagógia (Lencse Máté)	259
Bevezetés	259
A társasjáték-pedagógia alapelvei	260
Lehetséges pedagógiai célok	262
Társasjátékok fejlesztő hatásáról	266
Boldog Lazac	266
Kiwi	267
Nincs kegyelem!	268
Társasjáték és kooperativitás	268

Együtt játszani	269
Társasjátékozás a Toldi Tanodában – 6 év tapasztalatai	271
Összefoglalás	272
Irodalomjegyzék	273
14. Gamifikált kiegészítő tananyag és gamifikált számonkérés a holland nyelvoktatásban.	
Az első tapasztalatok (Kántor-Faragó Márta)	275
Bevezetés	275
Pszichológiai és/vagy pedagógiai kihívások?	277
Andrago-pszicho-pedagógiai fehér folt?	277
Ismeretlen (tan)eszköz, ismeretlen módszer?	277
Segíthet a (gamifikált) tananyag?	278
Segíthet a (gamifikált) számonkérés?	279
Segíthetnek a kérdőívek, segíthet a szintfelmérés?	280
Segíthet a fókuszcsoportos interjú?	281
Miért választották ezt a képzést?	
Mit szeretnek az iskolában?	
Mit nem szeretnek az iskolában?	
Mik a kedvenc tantárgyak?	
Milyen lenne az álomiskola?	
Milyen munkát szeretnének végezni?	
Összefoglalás	284
Irodalomjegyzék	286
15. Az internetbiztonság oktatása a digitális generációra hangolva (Bene Viktória)	287
Bevezetés – a megváltozott tanárszerepekről	288
A digitális éden veszélyeiről, avagy hogyan készítsük fel diákjainkat a digitális önvédelemre?	289
Röviden a cyberbullyingről, avagy az elektronikus zaklatásról	289
Tipppek és trükkök	291
Ne tedd, mert csalódást okozhat a Neted!	292
Történetmesélés az internetbiztonság jegyében	294
A pornográf tartalmak hatásairól	295
Összefoglalás	296
Irodalomjegyzék	297
• III. Jó gyakorlatok különböző tantárgyakból	299
Kooperatív fogalmazástanítás	
DST módszerrel (magyar nyelv és irodalom, történelem)	
Antaliné Miss Lilla	301
Gamifikáció a földrajzoktatásban (földrajz)	
Tömpe László, Simkó Krisztián	309
HANNA – a beszédképességet, az együttműködést és a kreativitást fejlesztő digitális tananyag (angol nyelv)	
Kinterné Szökőcs Beáta, Kovács Magdolna	317
Innováció gyakornoki szemmel (biológia)	
Vas Hajnalka	327

Gamification, avagy játékosítás matematikaórán (matematika)	
Barbarics Márta	335
A MOODLE alkalmazása a kémiaoktatásban (kémia)	
Weizskopfné Kövesközi Zsuzsa	343
Néhány ötlet a kémiatanítás módszerkosarába (kémia)	
Dobóné Tarai Éva	349
Gamifikáció a nyolcadik osztályos kémia tanításában (kémia)	
Szakács Erzsébet	359
Interaktív tematikus kísérletet bemutató tehetség gondozó szakkörön résztvevő diákok vezetésével (fizika)	
Finta Zsanett	367
Játsszunk részecskefizikát! (fizika)	
Oláh Éva Mária	377
Web 2.0 alkalmazások használata a középiskolai fizikaoktatásban (fizika)	
Takátsné Lucz Ildikó	385
Bátraké a szerencse, avagy nem kell attól félni, hogyan a diákjaink a tanárok (fizika)	
Komáromi Annamária	393
Gyerekek IKT eszközökkel támogatott projekteken (több tantárgy)	
Tarné Éder Marianna	399
Kiterjesztett valóság témahét (több tantárgy)	
Csányi Judit	407
• <i>IV. Interjú Prievara Tiborral és Nádori Gergővel, a TanárBlog szerkesztőivel</i>	
Polonyi Tünde Éva	417
A kötet szerzői	428
Tárgymutató	429